

Vänsterpartiet Motalas förslag till
mål- och resursplan för Motala kommun 2022
med plan för 2023-2024

För ett **jämlikare** Motala

Innehåll

En budget för ett jämlikare Motala.....	1
Sammanfattning.....	2
Prioriteringar och mål.....	3
Stärka välfärden.....	3
Fördela rättvisare.....	7
Hejda klimathotet.....	9
Resurser.....	10
Nämndernas ramar.....	10
Politiska prioriteringar.....	10
Pris-, lön- och volymökningar.....	11
Gemensamma effektiviseringar/ransoneringar.....	11
Resultatbudget.....	12
Skatt.....	12
Resultatmål.....	13
Exploateringsbudget.....	13
Investeringsbudget.....	15
Politiska prioriteringar.....	15
Balansbudget.....	16
Finansieringsbudget.....	16
Avstämning mot finansiella mål.....	17

En budget för ett jämlikare Motala

Vänsterpartiets grundläggande värderingar är jämlikhet, jämställdhet och ekologisk hållbarhet. När vi nu har en regering som framförallt gynnar rika män, och som gör långt ifrån tillräckligt för miljö och klimat, behöver vi på lokalt plan lägga en budget som motverkar och balanserar den utvecklingen. En bra, stark och tillgänglig välfärd utjämnar klassklyftor och ojämlikhet. Utgångspunkten för Vänsterpartiet är att det är Motalabornas behov av, och rätt till, en utbyggd välfärd som ska styra budgeten.

Den nationella skattepolitiken ger i dag mindre till välfärden. De generella statsbidragen till kommunerna har minskat och i stället används pengarna till att sänka skatten för de allra rikaste och bidrag i form av rut-, rot- och ränteavdrag utökas – något som även det tillfaller de som redan har det gott ställt. Med hot om marknadshyror och försämrad anställningstrygghet står de mest utsatta än mer ostadigt.

Samtidigt kämpar personalen inom välfärden enträget - inom vård, skola och omsorg – i frontlinjen under pandemin. Om det är något som blivit uppenbart under pandemin så är det att det är hög tid att vi satsar på välfärden. Nu är inte läge för nedskärningar, eller snåla budgettramar. Nu är läge att satsa. På välfärdsarbetarna, genom att ge dem den lön och goda arbetsmiljö de förtjänar. På mer personal i skolorna, för att möta upp de elever som haft det särskilt kämpigt med distansstudierna under pandemin. På kultur- och fritidsverksamheten, för att erbjuda gemenskap, sammanhang och glädje. På klimat och miljö, för att bygga en hållbar och modern kommun för kommande generationer. Och på de som redan innan pandemin haft det motigt.

Nu är läge att satsa på omfördelning från de som har, till de som behöver.

När valet står mellan att skära ner eller sänka kvaliteten på vår välfärd och att höja skatten – då väljer vi att höja skatten. Bara för att det är fler som kommer att behöva vård, skola och omsorg de kommande åren så ska de inte behöva acceptera en lägre kvalitet. Därför väljer vi i Vänsterpartiet att säkra finansieringen av en starkare välfärd, tillsammans. För ett jämlikare Motala.

Peter Karlberg,

gruppledare Vänsterpartiet Motala

Sammanfattning

I Vänsterpartiets mål- och resursplan för 2022 med plan för 2023-2024 presenterar vi vad vi vill prioritera och hur vi ser på möjliga effektiviseringar samt hur vi finansierar våra satsningar. Detta presenteras i ord under avsnittet *Prioriteringar och mål* och i siffror under avsnittet *Resurser*. Det vi presenterar är huvuddragen i den utveckling vi vill se i kommunen de närmsta åren, med viss utgångspunkt i hur våra strategier skiljer sig från andra partiers.

Våra strategier och förslag för ett jämlikare Motala

Stärka välfärden

- Slopa privatiseringen av hemtjänsten
- Avskaffa delade turer
- Satsa på fler anställda och tryggare anställningar inom vård och omsorg
- Utredda egen tid för äldre med hemtjänst
- Renodla undersköterskornas arbete
- Utredda möjligheterna för ett campus Motala
- Säkerställa mer personal och mindre grupper i förskolan och skolan
- Satsa på kvällis, nattis och helgis
- Införa läxfri fritid för alla
- Utredda möjligheterna för ett kulturhus i centrum
- Införa läkarbesök och behandling/rehabilitering på arbetstid
- Behålla barnomsorg och lågstadium på landsbygdsorter
- Utredda införande av ambulerande fritidsteam
- Slå vakt om allmännyttan
- Anställa fler skolbibliotekarier
- Sänka avgiften till Kulturskolan
- Säkra byggnation och drift av framtidens äldreboenden i egen regi
- Prova sänkt arbetstid med bibehållen lön i förskolan och äldreomsorgen
- Utredda aktivitetspark för skateboard och andra aktiviteter
- Säkerställa fler mindre förskolor och skolor

Fördela rättvisare

- Införa låginkomstskydd inom barnomsorgen
- Sänka politikerarvodena och möjliggöra för fler aktiva i politiken
- Garantera Kvinnojouren långsiktigt ekonomiskt stöd och utökat samarbete
- Utbilda politiker och kommunanställda i normkritik, genus och jämställdhet
- Införa en kommunal bostadsförmedling
- Erbjuder gratis mensskydd på skolorna
- Utredda kulturföreningarnas behov i samma omfattning som idrottsföreningarnas
- Säkerställa fler billiga hyresrätter
- Arbeta för jämställda löner
- Säkerställa rättvisa biljettpriser för färdtjänst
- Möjliggöra kommunala lärlingsplatser

Hejda klimathotet

- Installera solceller på kommunala byggnader
- Skapa en ätbar park
- Satsa på klimatvänligt byggande
- Främja miljö- och klimatsmart resande
- Anlägga fler ängsmarker
- Satsa på ett grönare, tryggare centrum

Prioriteringar och mål

Stärka välfärden

En fungerande välfärd är en förutsättning för människors frihet och trygghet. Det ska gå att lita på att ditt barn möter trygghet i skolan, att dina föräldrar får värme och omsorg på äldreboendet och på att du får bästa möjliga vård när du inte mår bra. Det är viktigt, kanske viktigare än någonsin, att vi slår vakt om och stärker välfärden.

Vi lever allt längre och friskare liv och fler barn kommer att växa upp i vår kommun. Samtidigt är de personer som arbetar och betalar skatt färre. Den här utmaningen löser vi bara genom att tillföra resurser till välfärden och satsa på välfärdsarbetarna, som behöver bli fler. Det är hög tid att befria dem från att ständigt fokusera på ekonomin och i stället ge dem utrymme att göra sitt arbete. Det är också hög tid att de får den goda arbetsmiljö och lön de förtjänar.

Att stärka välfärden har inte bara betydelse för den som konkret utnyttjar välfärdens funktioner. Ur demokratisynpunkt och medborgarnas tilltro till att samhället fungerar som det skall är det generellt viktigt att garantera att omsorgen, skolan och vården har förmåga att ge den service och det stöd som förväntas, och med hög kvalitet. Ett av de största hoten mot vårt demokratiska samhälle uppstår när medborgarna inte längre litar på vårt gemensamma åtagande att ta väl hand om varandra. Det är då som det uppstår parallella system, med parallella regler och helt oreglerade aktörer, och det är då som grunden för vår demokrati, det vill säga tilliten till våra folkvalda, äventyras. Dessvärre syns redan sådana tendenser såväl inom det politiska systemet, som utanför.

Slopa privatiseringen av hemtjänsten

Lagen om valfrihetssystem (LOV) handlar i princip bara om företagen. Om deras rätt att etablera sig, om deras möjlighet att spara på kostnaderna genom försämrade arbetsvillkor och löner för personalen, om deras möjlighet att dra sig tillbaka när lönsamheten inte är tillräckligt stor, om deras möjlighet att välja bort vissa områden som inte är lika lönsamma, om deras möjlighet att göra vad de vill med vinsten. Och om deras rätt att göra det här med våra skattepengar.

Det är dags att vi slutar ägna administrativa resurser på att möjliggöra för företag att göra vinst på våra skattepengar. Pengar som i stället kan läggas på välfärden. Därför vill vi att den fria etableringsrätten inom hemtjänsten avskaffas.

Avskaffa delade turer

Delade turer är ett allvarligt arbetsmiljöproblem som det är dags att ta itu med. Upplägget urvattnar den återhämtning som personalen så väl förtjänar och behöver. Vi vill se en ordentlig utredning där olika lösningar för att organisera personalen under dagarna tas fram, och det skyndsamt. Ingen anställd i Motala kommun ska tvingas till delade turer för att få ekonomin att gå ihop.

Satsa på fler anställda och tryggare anställningar inom vård och omsorg

En god omsorg fordrar en god relation mellan personal och den äldre. För att det ska bli möjligt behöver antalet olika personer som den äldre möts av minska, rejält. Det kan bara bli verklighet om personalen ges möjlighet till fasta anställningar på heltid och samordningen kan ske på en övergripande nivå – utan inblandning av privata företag.

Utreda egen tid för äldre med hemtjänst

För att förbättra tillvaron för kommunens äldre vill vi införa fyra timmars egen tid i månaden för de som har hemtjänst. Den ska vara valfri, avgiftsfri och utöver den beviljade hemtjänsten. De äldre får själva bestämma vad de vill göra och får omsorgspersonalens stöd och sällskap i aktiviteten.

Renodla undersköterskornas arbete

Vi vill att hemtjänstpersonalen slutar att städa åt sina brukare. I stället vill vi att den tjänsten läggs på kommunens tekniska serviceförvaltning.

Städningen ska utföras av kommunens personal och möjliggör fasta heltidsanställningar för fler städare.

På det här sättet renodlas arbetet för undersköterskorna som då kan ägna mer tid åt det de är bäst på; omsorg. Och samtidigt skapas möjligheter för att bidra till fler trygga anställningar.

Utreda möjligheterna för ett campus Motala

Kommunens samhällsutveckling och välfärd är beroende av kompetens, särskilt i en gammal industristad som Motala. Därför vill vi utreda möjligheterna för ett campus i Motala. Det skulle underlätta rekryteringen av kvalificerad personal till företagen, ge ungdomar en anledning att bli kvar i staden och bidra till en positiv befolkningsutveckling.

Säkerställa mer personal och mindre grupper i förskolan och skolan

I både förskolan och skolan är det viktigt att det alltid finns tillgängliga vuxna för att skapa en trygg pedagogisk miljö som ger alla möjlighet att växa. För att kunna erbjuda det behövs mer personal. Vi tillför pengar till bildningsnämnden för att möjliggöra detta; det är barnen värda. Antalet tillgängliga vuxna som ser varje individ och dess förutsättningar och behov kan vara skillnaden mellan en avklarad grundskola och ett utanförskap.

Satsa på kvällis, nattis och helgis

För att alla ska ha samma förutsättningar att arbeta behöver kommunen erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger, och det även med kort varsel. Det är inte rimligt att vissa, som arbetar pass andra har möjlighet att välja bort, ska lösa barnomsorgen på egen hand genom släkt och vänner. Eller behöva tacka nej till ett arbete. Därför satsar vi på att bygga ut barnomsorgen för att möjliggöra för alla föräldrar att få ihop vardagspusset.

Införa läxfri fritid för alla

Hemläxor gör skolan ojämlik. Den som har någon där hemma som har tid och möjlighet att hjälpa till med läxan får ett försprång jämfört med den som inte har den hjälpen. För att skolan ska vara jämlik ska alla elever ges samma förutsättningar. Därför vill vi säkerställa att alla elever får det stöd de behöver av de utbildade pedagoger som arbetar på skolan. Studiestöd ska erbjudas i skolan på schemalagd tid – fritid ska vara fri tid.

Utreda möjligheterna för ett kulturhus i centrum

En kommun av vår storlek och med vårt kulturarv borde ha ett kulturhus. En samlingsplats för exempelvis teater, musik, utställningar, dans och film. Där ung som gammal och nyfiken som erfaren kan mötas. Vi vill utreda var och hur en sådan verksamhet skulle kunna förverkligas i Motala.

Införa läkarbesök och behandling/ rehabilitering på arbetstid

För den som lider av psykisk eller fysisk sjukdom kan det vara svårt att få ihop ett heltidsarbete med läkarbesök, behandling eller rehabilitering. För att hinna med det blir lösningen ofta att personen får ta av sin semester, gå ner i arbetstid eller ta flexledigt och arbeta in timmarna. Detta bara för att hinna med att ta hand om sin hälsa. Det är naturligtvis inte rimligt och något kommunen som arbetsgivare kan hantera betydligt bättre. Vi vill därför att det tas fram ett system som möjliggör för kommunanställda att sköta sina läkarbesök och behandling/ rehabilitering på arbetstid, utan att varken behöva arbeta in tid eller pengar.

Behålla barnomsorg och lågstadium på landsbygdsorter

Att ha möjlighet att hämta och lämna de minsta barnen i en förskola eller skola nära hemmet tror vi är det bästa för såväl familjen som landsbygdsorten. Det ger barnen en möjlighet att lära känna blivande lekkompisar i närområdet och det ger föräldern en möjlighet att åka kollektivt till arbetet. För landsbygdsorten som sådan är det rent av avgörande för ortens fortlevnad och utveckling att förskola och skola, särskilt för de yngre åldrarna, blir kvar. Därför har vi i vår budget tillfört medel för att ingen landsbygdsskola helt ska behöva läggas ner. På de landsbygdsorter som av olika skäl inte kan få ihop en fortsatt verksamhet för nuvarande årskurser, till exempel Österstad och Klockrike, ska det säkras upp att åtminstone barnomsorg och F-3 kan bli kvar på orten.

Utreda införande av ambulerande fritidsteam

Vi vill utreda hur en ambulerande kultur- och fritidsverksamhet som når alla delar av kommunen skulle kunna förverkligas. Vi vill att det bemannas med fältare, kuratorer och fritidsledare som kan möta, aktivera, inspirera och fånga upp alla kommunens ungdomar. I dialog med socialtjänst och polis ska teamet vara särskilt närvarande för de ungdomar som mest riskerar att hamna snett.

Slå vakt om allmännyttan

Hyresrätten är viktig för arbetsmarknaden. Den flexibla boendeformen gör det lättare att byta bostad eller flytta om en byter arbete. Den är också viktig för att unga ska kunna flytta hemifrån för att kunna starta sitt vuxna liv i eget boende. För kvinnor som behöver flytta från en våldsam relation är tillgång på hyresrätter en fråga om överlevnad. Bostadsstiftelsen Platen är en viktig aktör och stiftelseformen en garanti för hyresgästerna att vinsterna går till renoveringar och byggande av nya hyresrätter, inte ett bidrag till kommunkassan. Några stora utförsäljningar av hyresbostäder ska inte göras och någon ombildning till aktiebolag som möjliggör vinstuttag till annat än hyresgästernas intressen kommer vi inte att medverka till.

Anställa fler skolbibliotekarier

Skolverket påpekar att skolbibliotekarier spelar en viktig roll för elevernas läsutveckling, digitala kompetens, studieresultat och källkritiska perspektiv. Skolbibliotekarierna ger dessutom stöd i grupparbeten, undervisar lärare om informationssökning och stöttar elever med särskilda behov. Betydelsen av bemannade skolbibliotek och skolbibliotekariernas profession och specifika pedagogiska kompetenser ska inte underskattas. Därför tillför vi medel för att finansiera en högre bemanning än i dag på skolbiblioteken.

Sänka avgiften till Kulturskolan

Den verksamhet som Kulturskolan byggt upp har visat sig oerhört betydelsefull för såväl barn som familjer i Motala och förtjänar att utvecklas. Den tidigare låga avgiften ledde till en tydlig ökning av anmälningar från socioekonomiskt svaga områden. Det är en positiv utveckling som vi vill ska fortsätta. Därför vill vi sänka avgiften till 200 kronor per termin.

Säkra byggnation och drift av framtidens äldreboenden i egen regi

Att dela upp bygget, ägandet, driften och kontrollen så som det gjorts på kommunens senaste äldreboende visade sig bli en katastrof. Både ekonomiskt och kvalitetsmässigt. De kommande åren behöver flera äldreboenden byggas för att möjliggöra ett tryggt och bra boende för alla äldre. Vi vill att kommunen fortsättningsvis tar ett större helhetsansvar. Så länge drivkraften är verksamheten och inte vinstuttag ser vi dock gärna fler personalkooperativ eller intraprenader inom äldreomsorgen.

På kommunens nya boenden är det också viktigt att vi framöver säkrar upp att det finns plats och möjlighet för par att bo tillsammans.

Prova sänkt arbetstid med bibehållen lön i förskolan och äldreomsorgen

Att sänka normalarbetstiden är ett långsiktigt mål för vårt parti. Det ökar den upplevda hälsan, höjer kvaliteten i verksamheten, sänker sjukskrivningstalen, minskar behovet av vikarier, underlättar möjligheten att rekrytera och behålla kompetent personal, underlättar i borttagandet av delade turer och ger personalen mer tid för fritid, egen fortbildning och mer tid med familj och vänner.

Det är hundra år sedan åtta timmars arbetsdag började införas, nu är det dags att vi tar framtiden till Motala. Vi vill börja med att införa sänkt arbetstid med bibehållen lön på en enhet inom förskolan och en inom äldreomsorgen. Detta ska noga följas upp och utvärderas.

Vi vill också att kommunen tittar mer på andra typer av arbetstidsmodeller och arbetstidsinnovationer.

Utreda aktivitetspark för skateboard och andra aktiviteter

Vi vill se över möjligheterna att skapa en aktivitetspark i centrala Motala. En plats där såväl spontanidrott som mer avancerad träning och åkning kan möjliggöras. En plats som kan locka gammal som ung, Motalabo som besökare. En plats där människor kan mötas och som uppmuntrar rörelse.

Vi tror på att involvera aktiva inom skateboard, BMX och andra spontanidrotter vid utformandet av aktivitetsparken.

Säkerställa fler mindre förskolor och skolor

Vi tror inte på att enbart skapa massiva förskolor och skolor. Stordriftsfördelar gällande de tekniska delarna riskerar att skuggas av stordriftsnackdelarna gällande de mer mjuka delarna, som tryggheten för personal och barn. En allt för stor enhet, oavsett om det gäller små eller stora barn, gör det svårare för personal och elever att knyta an. När det gäller exempelvis förskolebarnen är risken stor att de får olika personal på morgon och eftermiddag om allt ska samordnas för att hålla minsta möjliga bemanning. Därför vill vi säkra upp att det i framtiden även satsas på småskaliga förskolor och skolor, även i tätorten.

Fördela rättvisare

Kön, utbildningsnivå, inkomst, hudfärg, sexuell läggning, bostadsområde, religion... Det är bara några exempel på förutsättningar som faktiskt påverkar möjligheterna för en människa. Oavsett vad som står i diskrimineringslag och personalpolitiska program har vissa svårare att ta sig fram i livet än andra. Här har vi som politiker ett särskilt ansvar, och en möjlighet, att skapa mer rättvisa förutsättningar.

Införa låginkomstskydd inom barnomsorgen

Vi har i dag en maxtaxa inom barnomsorgen, som innebär att höginkomsttagare får en rejäl subvention på avgiften. Vi vill införa ett låginkomstskydd som ska ge hushåll med en låg inkomst avgiftsfri barnomsorg. Det är rättvist och det ger barnfamiljer som har det särskilt tufft bättre förutsättningar.

Sänka politikerarvodena och möjliggöra för fler aktiva i politiken

Att ägna sig åt politik ska inte komma av en strävan att tjäna pengar. Arvodet som kommunens heltidspolitiker får är dubbelt så stort som medelinkomsten för anställda i kommunen. Vi vill sänka det fasta arvodet med en fjärdedel och halvera det sammanträdesarvode som fritidspolitiker får utöver förlorad arbetsinkomst och reseersättning. På så vis skapar vi utrymme för mer välfärd.

Vi vill dessutom omfördela pengarna för att möjliggöra för fler partier att involvera fler medborgare i politiken. Genom att exempelvis förlägga möten på tider då fler har möjlighet att vara ifrån sina arbeten och lösa barnomsorgen sänker vi trösklarna för människor att delta i det demokratiska arbetet.

Garanterar Kvinnojouren långsiktigt ekonomiskt stöd och utökat samarbete

Mäns våld mot kvinnor är ett av våra största samhällsproblem. Var tredje vecka dödas en kvinna av en man. Motala kvinnojour, och kvinnorna som de kämpar för och med, förtjänar ett stabilt stöd från kommunen. Vi vill se ett femårigt avtal som utgår från Kvinnojourens erfarenhet och kunskap och där ett närmare samarbete sker kring kunskapsspridning om mäns våld mot kvinnor. Ingen kvinna ska behöva fara illa, eller dö, för att hon är kvinna.

Utbilda politiker och kommunanställda i normkritik, genus och jämställdhet

Såväl kommunens personal som politiker måste ha mer kunskap om normkritik, genus och jämställdhet. Det är en förutsättning för ett aktivt arbete mot diskriminering och för inkludering. Därför vill vi genomföra en utbildningssatsning där dessa ämnen tas upp.

Skolan spelar också en oerhört viktig roll kring kunskapsspridning av dessa frågor. Unga ska få lära sig om sex och relationer i skolan och inte av porr. Frågor som samtycke och hedersrelaterat våld bör vara återkommande diskussionsämnen.

Redan i förskolan är det avgörande att personalen är medvetna om stereotypa könsroller och aktivt stöttar alla barn i att utforska och upptäcka sina intressen – fria från dömande utifrån samhällets normer.

Införa en kommunal bostadsförmedling

En samlad kommungemensam bostadsförmedling skulle bidra till en mer rättvis och jämlik fördelning av bostäder. Där skulle ett gemensamt kösystem kunna upprättas och tydliga regler som gäller lika för alla skulle kunna implementeras. För att en bostadsförmedling ska kunna bli meningsfull och fördelarna förverkligas är det dock avgörande att flertalet privata hyresvärdar ansluter till systemet. Fastighetsägarnas medverkan och positiva inställning är därför avgörande för om en bostadsförmedling ska kunna bidra till en bättre fungerande bostadsmarknad i Motala kommun.

Erbjuda gratis mensskydd på skolorna

Vi vill se till att mensskydd finns tillgängligt kostnadsfritt hos ungdomshälsan och elevhälsan. Att ungdomar får en kontakt med dessa är något väldigt positivt. Det ökar chanserna att de vet var de ska gå om de har andra frågor kring sex, samlevnad, fysisk och psykisk hälsa.

Mens ska inte heller vara en klassfråga. Att kostnadsfritt kunna få tillgång till mensskydd för unga bidrar till att utjämna sociala och ekonomiska skillnader och ger därmed en mer jämlik hälsa.

Utreda kulturföreningarnas behov i samma omfattning som idrottsföreningarnas

Kultur har betydelse för människors livskvalitet och hälsa. Den återspeglar samhället och har en förändrande kraft. Kultur ska vara lätt att uppleva och utöva, oavsett plånbok, bostadsort eller funktionsvariation. Under mandatperioden har en gedigen utredning gjorts av idrottsföreningarnas framtida behov. Vi anser att det nu är dags för kulturens behov att utredas och prioriteras i samma omfattning.

Säkerställa fler billiga hyresrätter

Vi vill se till att det byggs fler hyresrätter med rimliga hyror som vanligt folk har råd att betala. För att stimulera det vill vi att kommunen ska kunna ställa krav på att de som vill bygga i Motala bygger bostäder med väsentligt lägre hyra än den genomsnittliga hyran för nybyggda lägenheter, på delar av marken.

Arbeta för jämställda löner

Vi vill att det utreds närmare hur kvinnodominerade yrken i kommunen värderas i förhållande till de mansdominerade, samt skillnader i erbjuden anställningsgrad. Detta utifrån att otrygga arbetsvillkor, bristande arbetsmiljö och lågt löneläge oftast återfinns i kvinnodominerade yrken. Avvikelse som framkommer ska upp för diskussion kring lämpliga åtgärder, omgående.

Säkerställa rättvisa biljettpriser för färdtjänst

Den som är i behov av färdtjänst ska inte missgynnas. För att säkerställa att biljettpriset för färdtjänst inte läggs högre än den vanliga kollektivtrafiken tillför vi medel för detta.

Möjliggöra kommunala lärlingsplatser

Vi vill att kommunen prioriterar att stötta de som står längst från arbetsmarknaden. Kommunen ska erbjuda praktik och utbildning till de välfärdsyrken som vi redan nu ser problem med kompetensförsörjning till. När personen är färdigutbildad ska vi sedan kunna erbjuda anställning inom kommunen. På så sätt minskar behovet av ett kontaktnät för jobbsökande, vilket för många är den enda vägen in till egen försörjning. Och på så sätt säkerställer vi kommunens kompetensförsörjning.

Hejda klimathotet

Miljöfrågan är i hög grad en fråga om jämlikhet; rika män belastar miljön avsevärt mer än lågavlönade ensamstående kvinnor med barn. Det är dessutom fel att vi vuxna lånar av våra barns framtid. En satsning på miljön ger därför ett mer rättvist samhälle.

Klimatförändringarna går inte att avvärja med enbart individuella insatser, sopsortering och miljömedveten konsumtion. Det krävs att stora aktörer tar ett större ansvar. Kommunen bör ta tåten i kampen för klimatet.

Installera solceller på kommunala byggnader

Vi vill utreda vilka nuvarande kommunala byggnader som kan vara lämpliga att utrusta med solceller. Ju fler och ju förr desto bättre.

Skapa en ätbar park

Vi vill att det anläggs en ätbar park där kommuninvånarna kan odla och plocka frukt, bär och grönsaker. Parken kan ge Motalaborna inspiration och information och påminna om att maten är en naturresurs, inte någonting som bara finns på butikshyllorna. Den kan även fungera som en mötesplats och ett utomhusklassrum där elever kan lära sig vilka bär och frukter som är ätbara.

Satsa på klimatvänligt byggande

Byggnation av hus och uppvärmning av dessa är en utsläppspost som kommunen har stor möjlighet att påverka. Vi vill ställa tydligare krav på klimateffektivitet vid upplåtande av mark och framöver vill vi att det mesta som byggs i Motala ska vara i trä.

Främja miljö- och klimatsmart resande

För att fler ska välja cykel framför bil krävs trygga och väl utbyggda cykelvägar, därför satsar vi särskilt på det. Detta ska gå före att underhålla biltrafikerade vägar i tätorten. Transporter med cykel är i det närmaste klimatneutralt, och dessutom hälsofrämjande.

Anlägga fler ängsmarker

Människan är beroende av tjänster från naturen. Dessa ekosystemtjänster skapas och möjliggörs av den biologiska mångfalden.

Vi vill anlägga mer ängsmark i kommunen som bidrar till ökad biologisk mångfald genom en genomtänkt skötsel av gator, park och kommunägd mark. Vi vill också aktivt gynna pollinatörer genom bland annat insektshotell och bifoderväxter i offentliga planteringar.

Satsa på ett grönnare, tryggare centrum

Vi vill se ett centrum fullt av liv, inte avgaser. Därför vill vi att Stora torget omvandlas till en grön och strosvänlig plats. Vi vill begränsa antalet parkeringsplatser i stadskärnan. Självklart ska plats finnas att parkera för de som av olika anledningar har svårt att röra sig längre sträckor. Men för de flesta vill vi i stället erbjuda bättre planerade parkeringsplatser, i form av parkeringshus, i anslutning till centrum. På så vis kan vi undvika frustrerad söktrafik i stadskärnan vilket skapar en fräschare och tryggare miljö för alla som vistas i vår stad. Det uppmuntrar även besökare att bli kvar i centrum lite längre – och kanske ta en fika eller kika i fler affärer i stället för att bara utföra ett ärende.

Resurser

Nämndernas ramar

	Justerade ramar 2021	Pris-, lön- och volym-ökningar 2022	Stärka välfärden 2022	Fördela rättvisare 2022	Hejda klimathotet 2022	Totala ramar 2022	Plan ramar 2023	Plan ramar 2024
Kommunfullmäktige	-3,2	-0,1				-3,3	-3,4	-3,5
Revision	-2,0	0,0				-2,0	-2,1	-2,1
Valnämnd	-1,1	0,0				-1,1	-0,3	-0,3
Överförmyndarnämnd	-6,5	-0,2				-6,7	-7,0	-7,3
Kommunstyrelse	-139,2	-3,2	-1,0	-1,0	-1,0	-145,4	-148,7	-152,4
Bildningsnämnd	-1 119,5	-24,4	-13,0	-5,0		-1 161,9	-1 193,6	-1 229,8
Samhällsbyggnadsnämnd	-137,6	-3,4				-141,0	-145,7	-150,8
Socialnämnd	-1 077,2	-35,2	-25,0	-5,0		-1 142,4	-1 186,2	-1 231,2
Teknisk servicenämnd	-192,0	-5,0				-197,0	-203,0	-210,2
Nämndernas ramar	-2 678,3	-71,5	-39,0	-11,0	-1,0	-2 800,8	-2 889,9	-2 987,5
Finansförvaltning						97,6	98,4	83,6
Effektiviseringar/ransoneringar 2022						4,0	4,0	4,0
Effektiviseringar/ransoneringar 2023							40,0	40,0
Effektiviseringar/ransoneringar 2024								60,0
Verksamhetens nettokostnader exkl avskrivningar						-2 699,2	-2 747,5	-2 799,9

Talen i tabellen är angivna i mnkr

Politiska prioriteringar

Socialnämndens ram förstärks med 30 miljoner kronor för att finansiera våra prioriteringar:

- Avskaffa delade turer
- Satsa på fler anställda och tryggare anställningar inom vård och omsorg
- Utreda egen tid för äldre med hemtjänst
- Renodla undersköterskornas arbete
- Säkra byggnation och drift av framtidens äldreboenden i egen regi
- Prova sänkt arbetstid med bibehållen lön inom äldreomsorgen
- Säkerställa rättvisa biljettpreiser för färdtjänst

Bildningsnämndens ram förstärks med 18 miljoner kronor för att finansiera våra prioriteringar:

- Säkerställa mer personal och mindre grupper i förskolan och skolan
- Satsa på kvällis, nattis och helgis
- Införa läxfri fritid för alla
- Utreda möjligheterna för ett kulturhus i centrum
- Behålla barnomsorg och lågstadium på landsbygdsorterna
- Utreda införande av ambulerande fritidsteam
- Sänka avgiften till Kulturskolan
- Prova sänkt arbetstid med bibehållen lön inom förskolan
- Utreda aktivitetspark för skateboard och andra aktiviteter
- Anställa fler skolbibliotekarier
- Säkerställa fler mindre förskolor och skolor
- Utreda möjligheterna för ett campus Motala
- Införa låginkomstskydd inom barnomsorgen
- Utreda kulturföreningarnas behov i samma omfattning som idrottsföreningarnas
- Erbjuder gratis mensskydd på skolorna

Kommunstyrelsens ram förstärks med 3 miljoner kronor för att finansiera våra prioriteringar:

- Införa läkarbesök och behandling/rehabilitering på arbetstid
- Slå vakt om allmännyttan
- Garantera Kvinnojouren långsiktigt ekonomiskt stöd och utökat samarbete
- Utbilda politiker och kommunanställda i normkritik, genus och jämställdhet
- Införa en kommunal bostadsförmedling
- Säkerställa fler billiga hyresrätter
- Arbeta för jämställda löner
- Möjliggöra kommunala lärlingsplatser
- Installera solceller på kommunala byggnader
- Skapa en ätbar park
- Satsa på klimatvänligt byggande
- Främja miljö- och klimatsmart resande
- Anlägga fler ängsmarker
- Satsa på ett grönare, tryggare centrum

Pris-, lön- och volymökningar

Kompensation för pris-, lön- och volymökningar är beräknad enligt en ny resursfördelningsmodell. För oss är det viktigt att ökade kostnader inte urholkar verksamheten. Personalen inte ska behöva jobba hem sina löneökningar genom besparingar på annat håll, genom färre kollegor eller sämre arbetsmiljö.

Gemensamma effektiviseringar/ransoneringar

När det gäller effektiviseringar vill vi se en process där omställningar hanteras ansvarsfullt. Där effekterna blir långsiktiga, de alternativa kostnaderna låga och kvaliteten inte försämras. Och inte minst – där det finns utrymme för delaktighet för den personal som sedan förväntas genomföra eller förverkliga de effektivare arbetsätten. Därför räknar inte vi in några kostnadsminskningar i vår budget för gemensamma effektiviseringar förrän verksamheterna fått tid att utreda, genomföra och utvärdera de idéer och planer som finns.

Slopad privatisering av hemtjänsten

En omställning från att hantera privata utförare i hemtjänsten till att samla allt i kommunal förvaltning är vi övertygade om på sikt kan spara såväl tid som pengar. Men, det är en omställning som kommer att ta tid och därför räknar vi inte hem någon besparing där för 2022.

Sänkta politikerarvoden

Det finns så mycket viktigare verksamhet att prioritera än arvoden till politiker. Därför föreslår vi en sänkning på en fjärdedel för fasta arvoden och hälften för sammanträdesarvoden. Ersättning för förlorad arbetsinkomst samt resekostnader ska betalas ut som tidigare.

Resultatbudget

	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens nettokostnader exkl avskrivningar	-2 553,2	-2 699,2	-2 747,5	-2 799,9
Avskrivningar	-135,7	-154,0	-162,3	-189,2
Verksamhetens nettokostnader	-2 688,9	-2 853,2	-2 909,7	-2 989,1
Skatteintäkter	1 952,5	2 064,0	2 118,3	2 175,5
Generella statsbidrag och utjämning	778,5	778,1	780,7	802,9
Skattehöjning 75 öre		71,0	73,0	75,0
<i>Skatter och bidrag totalt</i>	<i>2 731,0</i>	<i>2 913,1</i>	<i>2 972,0</i>	<i>3 053,4</i>
Verksamhetens resultat	42,1	59,9	62,3	64,3
Finansiella intäkter	3,7	4,1	4,1	4,1
Finansiella kostnader	-5,7	-6,0	-7,3	-9,4
Resultat efter finansiella poster	40,1	58,0	59,1	59,0
Årets resultat	40,1	58,0	59,1	59,0
Årets resultat i procent av skatter och bidrag	1,5%	2,0%	2,0%	2,0%

Talen i tabellen är angivna i mnkr

Skatt

Vi är inte villiga att skära ner i välfärden i den omfattning som skulle krävas om vi skulle behålla samma skattenivå. Vi vill i stället skapa utrymme för att satsa på reformer för ökad jämlikhet. När behoven ökar är det rimligt att vi också ökar resurserna, samtidigt som vi precis som tidigare ser över möjligheterna att arbeta effektivare.

Vi har valt att höja kommunalskatten med 75 öre. Det ger en ökad intäkt på cirka 71 miljoner kronor för Motalas välfärd. För en medelinkomsttagare i Motala innebär det mellan 150-200 kronor mer i månaden. Den nya skattesatsen skulle hamna på 22,45 och placera oss på femte plats bland Östergötlands kommuner, under förutsättning att ingen mer kommun höjer skatten.

Vår förhoppning är att regeringen ökar de generella statsbidragen till kommunen så att vi inte behöver använda den här något trubbiga skatten, som tyvärr inte är progressiv utan riskerar att bli särskilt besvärlig för hushåll med en låg inkomst. Samtidigt går våra satsningar i första hand till just dessa genom att vi stärker välfärden på flera punkter. Bland annat genom att införa låginkomstskydd inom för barnomsorgen, satsa på kvällis, nattis och helgis, införa egen tid inom hemtjänsten, slå vakt om allmännyttan, erbjuda gratis mensskydd på skolorna, sänka avgifterna för Kulturskolan samt arbeta för billigare hyresrätter och jämställda löner.

För 2022 ingår en säkerhetsmarginal för variationer i skatteintäkter med 10 miljoner kronor.

Resultatmål

Enligt kommunens finansiella mål bör resultatet före extraordinära poster uppgå till minst 2,5 procent av skatter och bidrag. Dessa överskott ska bland annat möjliggöra egenfinansiering av investeringar. Tyvärr har resultatet både i budget och utfall hamnat långt under detta de senaste åren. Anledningen har varit god; att i osäkra tider undvika att lägga onödigt och orimligt stora krav på nedskärningar och effektiviseringar på verksamheterna. Tyvärr har det ändå skurits ner på flera håll. Och samtidigt har det inneburit att vi skjutit på framtiden att bygga upp kommunens eget kapital, vilket kan innebära att viktiga investeringar i vår välfärd inte blir av, förhalas, eller behöver lösas genom allt för stora lån.

Det är helt enkelt dags att börja leva upp till god ekonomisk hushållning och öka kommunens möjlighet att finansiera de stora och viktiga investeringarna som behöver göras i välfärden de kommande åren. Vi anser dock att en mer rimlig målnivå, givet de stora behov som även finns när det gäller driften, är 2,0 procent.

Exploateringsbudget

Med markexploatering avses åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier. I markexploateringsverksamheten ingår därmed också att bygga kompletterande gemensamma anordningar som gator, grönområden samt VA- och elanläggningar. Den generella inriktningen av exploateringsprojekt är att den finansieras via försäljningsinkomster. Kommunfullmäktige fastställer därför inga ramar för exploateringsverksamheten utan enbart leveransplaner. För varje exploateringsprojekt beslutar kommunstyrelsen om en exploateringskalkyl som fastställer projektets budget i form av förväntade utgifter och inkomster. Projekten innebär normalt sett att inkomsterna kommer ett eller flera år efter att kommunen haft utgifter. Eventuella över- eller underskott av exploateringen redovisas som vinst eller förlust i resultaträkningen.

	Leveransplan 2022	Leveransplan 2023	Leveransplan 2024
Bostäder - antal			
Motala	104	203	363
Borensberg	8	79	35
Övriga kommunen	6	0	0
Totalt	118	282	398
Verksamheter - kvadratmeter mark			
Motala	5 000	0	417 000
Borensberg	0	0	80 000
Totalt	5 000	0	497 000

Exploatering bostäder

Under perioden 2022-2024 planeras cirka 800 bostäder färdigställas varav 700 i Motala tätort och 100 i Borensberg.

Det finns ett stort behov av bostäder i Motala och Borensberg. Kommunen har för närvarande inte några tomter att erbjuda samtidigt som intresset att bygga växer. Den kommunala tomtkön består av cirka 550 intressenter. Utan möjlighet att bo får vi ingen tillväxt. Ett urval prioriterade projekt för bostadsexploatering under planperioden är området för Gamla Motala Verkstad, området vid före detta Växthusen, Ekenäs och Tegelviken. Många bostadsprojekt är även planerade att inledas under planperioden. Fokus ska också vara att möjliggöra för bostäder i kommunens mindre orter.

Exploatering verksamheter

I kommunen finns ledig mark för både industri och handel men efterfrågan på mark avseende handel är stor och tillgången på planlagd mark för det ändamålet minskar. För att vara attraktiva för nya verksamhetsetableringar är det viktigt att det finns alternativa områden som passar olika verksamheter bra. Nyckeln till tillväxt ligger i att erbjuda attraktiv mark till de företag som vill etablera sig i Motala kommun.

Under perioden 2022-2024 färdigställs utbyggnad av ny verksamhetsmark i Erstorp i Borensberg, som möjliggör för olika typer av verksamheter (handel, industri etc). Planering för ny verksamhetsmark i Motala påbörjas under planperioden, en ny etapp i Norrsten samt ny verksamhetsmark i Offerby. Den nya etappen i Norrsten avser mark för nya privata etableringar medan projektet i Offerby främst avser kommunal verksamhet. Med dessa utbyggnader är bedömningen att markreserven för verksamhetsetableringar är god.

Den tillgängliga marken inom de fem detaljplaneområdena för Lalandias etablering räknas in i leveransplanen för verksamhetsmark.

Exploatering Varamoprojektet

De fem detaljplanerna för Lalandias etablering i Motala antogs av kommunfullmäktige i december 2018. Planerna är nu föremål för överprövning hos mark- och miljödomstolen. En budget för kommunens åtagande i samband med genomförandet av etableringen är framtagen. Investeringen innebär en möjlighet för etablering av Lalandias koncept i Motala vilket leder till cirka 350 nya arbetstillfällen och ett stort utökat antal besökare till kommunen årligen. De stora utgiftsposterna utgörs av inköp av fastigheter, omdragning av Varamovägen vid Folkets Park samt byggnation av nya parkeringsplatser. Investeringen är påbörjad, när projektet kan färdigställas är avhängt av när överprövning av detaljplaner är avgjorda.

Avsiktsförklaring Stadsutveckling

En avsiktsförklaring har tecknats mellan Motala kommun och Serneke Group AB där parterna, och eventuellt andra aktörer, har för avsikt att utveckla området från Gamla Motala Verkstad, via idrottsparken mot centrum. En del i avsiktsförklaringen är även utvecklingen av området kring riksväg 50 där vi ser en framtida etablering av idrottsanläggningar. Den nya ishallen som planeras signalerar början på ett nytt steg i Motalas utveckling. Avsiktsförklaringen pekar mot en långsiktig process för Motala stad där vi ser att fler aktörer knyts till stadsutvecklingen och tillsammans med kommunens bolag skapar vi en modern och expansiv stad.

Investeringsbudget

Kommunfullmäktiges beslut om investeringar görs på ramnivå och är indelat i två huvudkategorier: Investeringar projektbeslut och årliga reinvesteringsramar per nämnd.

Ramarna för projektbeslut innebär att kommunfullmäktige fastställer hur stor volym av projektbeslut som får förekomma för varje år när det gäller nya projektbeslut.

Investeringsutgifter 2022-2024 till följd av redan fattade projektbeslut framgår enbart av finansieringsbudgeten.

När det gäller projektbesluten är det kommunstyrelsen som beslutar om projektbeslut inom de fastslagna ramarna. Vatten- och avfallsnämnden fattar projektbeslut inom sina rammar. När det gäller årliga reinvesteringsramar förfogar nämnderna över hur dessa rammar fördelas.

	Ramar 2022	Ramar 2023	Ramar 2024
Investeringar projektbeslut			
Lokalinvesteringar	152,0	401,0	530,0
Utvecklingsprojekt för tillväxt	39,0	41,0	23,0
Övriga projektbeslut	31,5	34,8	30,9
Summa	222,5	476,8	583,9
Reinvesteringar			
Kommunstyrelsen	29,2	13,4	19,4
Bildningsnämnden	7,0	5,2	6,0
Samhällsbyggnadsnämnden	25,7	24,8	24,8
Socialnämnden	2,0	2,0	2,0
Tekniska servicenämnden	40,4	40,6	43,6
Summa	104,3	86,0	95,8
Investeringar vatten- och avfallsnämnden (VAN)			
Projektbeslut VAN	10,7	31,0	21,2
Reinvesteringar VAN	39,9	37,0	37,0
Summa	50,6	68,0	58,2
Total investeringsram	377,3	630,8	737,8

Talen i tabellen är angivna i mnkr

Politiska prioriteringar

Investeringar projektbeslut - Lokalinvesteringar – här förstärker vi ramarna med 10 miljoner kronor om året för att behålla barnomsorg och lågstadium på landsbygdsorterna samt säkerställa fler mindre förskolor och skolor i tätorten.

Reinvesteringar - Samhällsbyggnadsnämnden – här omfördelar vi 3 miljoner kronor om året från beläggningsprogram till förmån för investeringar i cykelvägar i linje med vår prioritering att satsa på miljö- och klimatsmart resande.

Balansbudget

	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Tillgångar			
Anläggningstillgångar (materiella och finansiella)	2 807,4	3 276,4	3 824,4
Bidrag till statlig infrastruktur	40,5	36,3	32,1
Förråd	59,6	59,6	59,6
Fordringar	265,5	260,3	260,3
Nettokassa	124,2	123,4	123,6
Summa omsättningstillgångar	449,3	443,2	443,4
Summa tillgångar	3 297,2	3 756,0	4 300,0
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	-1 422,9	-1 481,9	-1 540,9
Avsättning för pensioner m m	-77,6	-77,6	-77,6
Långfristiga skulder	-963,1	-1 368,1	-1 853,1
Kortfristiga skulder	-833,6	-828,4	-828,4
Summa eget kapital och skulder	-3 297,2	-3 756,0	-4 300,0

Talen i tabellen är angivna i mnkr

Finansieringsbudget

	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	58,0	59,0	59,0
Justering för av- och nedskrivningar	154,0	162,0	190,0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	4,2	4,2	4,2
Medel från den löpande verksamheten	216,2	225,2	253,2
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar - till följd av projektbeslut och reinvesteringar 2022-2024	-377,0	-631,0	-738,0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar - till följd av tidigare års projektbeslut	-20,0	0,0	0,0
Medel från investeringsverksamheten	-397,0	-631,0	-738,0
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån	180,0	405,0	485,0
Amortering av skuld	0,0	0,0	0,0
Medel från finansieringsverksamheten	180,0	405,0	485,0
Årets kassaflöde	-0,8	-0,8	0,2
Likvida medel vid årets början (exkl checkkredit)	125,0	124,2	123,4
Likvida medel vid årets slut (exkl checkkredit)	124,2	123,4	123,6

Talen i tabellen är angivna i mnkr

Avstämning mot finansiella mål

		Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Mål 1	Det övergripande målet är att soliditeten inte ska understiga 40 procent . Målsättningen är att soliditeten ska återgå till 2016 års nivå på 48,5 procent.	43,2%	39,5%	35,8%
Mål 2	Kommunens resultat före extraordinära poster ska minst uppgå till 2,5 procent av skatte-intäkter och kommunal-ekonomisk utjämning.	2,0%	2,0%	2,0%
Mål 3	a) Kommunens räntekostnader får inte överstiga 1 procent av skatteintäkter och kommunal- ekonomisk utjämning.	0,2%	0,2%	0,3%
	b) Låneskulden får inte överstiga 50 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.	33,7%	47,0%	62,1%

Vänsterpartiet Motala

motala.vansterpartiet.se